

**ACADEMICIAN PROF. DR. OLGA NECRASOV
(1910–2000)**

La 3 octombrie 2000, a încetat din viață, în urma unei maladii de lungă durată, acad. prof. dr. Olga Necrasov, fostă profesor universitar de anatomie comparată, antropologie și embriologie-histologie la Facultatea de Științe Naturale a Universității „Al.I. Cuza” din Iași, precum și fostă director a Institutului de Antropologie din București și șeful Secției de Antropologie din Iași al acestui Institut, creatoare de școală în domeniul antropologiei din țara noastră.

Născută la 1 septembrie 1910 la St. Petersburg, tatăl fiind general, iar mama absolventă de liceu, fostă un timp cadru didactic la Școala Notre Dame de Sion din Iași.

După studii universitare la Facultatea de Științe Naturale din Iași, pe care a absolvit-o în 1932, și-a trecut doctoratul la Iași în Științe Naturale, specialitatea Antropologie, în 1940.

În continuarea studiilor, s-a specializat în țară, la Iași, în domeniul anatomiei comparate, zoologiei și antropologiei, la profesori reputați, ca Paul Bujor, I. Borcea și I.G. Botez, precum și în străinătate, în Polonia, la Varșovia, în serologie, la profesorul Ludwig Herzfeld, și, în anatomie umană și comparată, la prof. E. Loth, la Lemberg (astăzi Lwow, în Ucraina), în biometrie, biostatistică și craniologie, la prof. I. Czekanowski, în Germania, la Breslau (astăzi Wrocław, în Polonia), în antropologie contemporană, la profesorii E. von Eickstedt și la München, în antropometrie și antropologie clasică, la profesorii T. Mollison și E. Breitinger.

În țară, împreună cu profesorul său I.G. Botez, a pus bazele primelor cercetări științifice în domeniul antropologiei la Iași.

După ce a fost numită preparator (1932) a trecut, pe bază de concurs și lucrări, prin toate gradele universitare până la acela de profesor universitar (1959), fiind, în același timp, aleasă, în 1963, pentru meritele sale științifice, membru corespondent al Academiei Române și în 1990 membru titular al acestei Academii, ca și membru titular, asociat, corespondent sau de onoare ale unor importante foruri științifice internaționale, respectiv Societatea de Antropologie din Paris, Current Anthropology din Statele Unite, Institutul Regal de Antropologie din Anglia, Societățile de Antropologie din Austria, Slovacia și Israel ș.a. La aceste titluri se adaugă unele funcții de conducere în organisme internaționale, ca, respectiv, vicepreședinte al Congreselor Internaționale de Antropologie și Etnologie de la Tokio (1968) și Chicago (1973), precum și președinte de ședință de secție de la numeroase manifestări științifice internaționale din Bulgaria, Cehia, Germania, Japonia, Polonia, Rusia, Slovacia, Ucraina și Ungaria.

Din 1963 a devenit și conducătoare de doctorat în Anatomie comparată a vertebratelor și Antropologie.

Lucrările sale științifice (peste 250), elaborate singură sau în colaborare, în cele mai multe cazuri cu foștii săi elevi, sunt din domeniile anatomiei comparate, morfologiei experimentale, morfologiei scheletelor la mamifere, paleofaunei cuaternare, antropologiei contemporane, paleoantropologiei și a istoriei științelor.

Dintre lucrările din aceste domenii, pe arheologi i-au interesat în mod deosebit acelea de paleoantropologie, direcție de cercetare dezvoltată în țara noastră de către acad. prof. Olga Necrasov.

Dintre acestea, un loc aparte îl ocupă cartea sa cu titlul „Originea și evoluția omului”, apărută în 1971 la București, la Editura Academiei Române, în care autoarea, bazată pe cunoștințele de până la 1970 relativ la cele mai importante probleme privind originea și evoluția omului, precum și pe datele cercetărilor moderne asupra comportamentului primatelor actuale, a urmărit evoluția omului din etapele preumane și umane.

La această lucrare se adaugă numeroase studii de paleoantropologie, cu teme din paleolitic și până în Evul Mediu dezvoltat, tipărite în țară și străinătate de autoare și colaboratori.

Astfel, în ceea ce privește paleoliticul, mugurele dentar din paleoliticul superior din peștera „La Adam” din Dobrogea este considerat de tip *Homo Sapiens* cu unele caractere arhaice, iar din neolitic, scheletul de bărbat de la Ostrovu Corbului, aparținând culturii Schela Cladovei și caracteristic lui *Homo Sapiens*, prezintă, după autoare, caractere paleomediterrane în amestec cu altele ale variantei Pădmost.

Cele mai multe lucrări de paleoantropologie, elaborate singură sau în colaborare, îl ocupă însă acelea, cu caracter general sau special, privitoare la neo-eneolitic și epoca metalelor.

În ceea ce privește neoliticul, în perioada timpurie, reprezentanții culturii Criș nu prezintă, după autoare și colaboratori, o structură omogenă, caracterizată prin preponderența elementelor mediteraneice și a formelor

paleomediteraniene de origine egeo-anatoliană, care atestă reminiscențe ale tipului protoeuropoid (cromanioid), alături de care este și o formă brahicrană de nuanță alpinoidă.

Neoliticul mijlociu, cu un spor demografic important, este caracterizat printr-un amestec mai mare de populații, caracterizate prin indicele cranian, care variază de la forma ultradolicocrană la cea hiperbrahicrană. Structura paleoantropologică foarte apropiată de cea a culturii Criș conține, ca elemente principale, tipurile protoeuropoid atenuat (armenoid), mediteranoid cu mai multe variante și brahicran moderat de nuanță alpinoidă. Caracteristicile paleoantropologice ar atesta legături cu lumea est-mediteraneană și central-europeană din paleoliticul superior (Předmost). Nu se poate neglija, după autoare, pentru cultura Hamangia, și legătura cu fondul local, respectiv mediteranoid și protoeuropoid.

Aceleași caracteristici paleoantropologice se constată de autoare și în perioada târzie, respectiv eneolitic, la populațiile complexului Ariușd-Cucuteni-Tripolie și ale culturilor Gumelnița și Petrești, caracterizate printr-o majoritate mediteranoidă, la care s-au adăugat două forme brahicrane, atestând unele caractere dinaroid sau armenoide.

Pe baza studiilor respective, autoarea și colaboratorii săi au ajuns la concluzia potrivit căreia triburile neo-eneolitice din spațiile carpato-dunărean și balcanic aparțin tipului mediteranoid, la a cărui constituire este posibil să fi participat, în mare măsură, triburile venite din lumea egeo-anatoliană.

În perioada de tranziție de la eneolitic la epoca bronzului, bine studiate de arheologi și antropologi și caracterizate prin pătrunderea unor triburi din alte regiuni, aparținând complexului mormintelor cu ocră și culturii amforelor sferice, predomină, după autoare și colaboratori, unele elemente proto-europoide, într-o oarecare măsură gracilizate și brahicefalizate sau pe cale de brahicefalizare. La acestea, la populațiile mormintelor cu ocră se adaugă și unele forme mediteranoide, din amestecul cu populația locală. Fondul antropologic însă al populațiilor cu morminte cu ocră se înrudește, după autori, cu cel al populației din faza Drevna-Iamnaia din stepele nord-pontice, iar acel al triburilor culturii amforelor sferice a influențat procesul de brahicefalizare.

În cadrul studiilor de paleoantropologie, efectuată de autoare și colaboratori, se remarcă acelea cu teme generale privitoare la structura paleoantropologică a populațiilor din epoca bronzului din teritoriul României, caracterizate prin persistența fondului mediteranoid, în amestec, după regiuni, cu tipuri nordice și „protoeuropoide” de origine nord-pontică, fondul brahicefalic fiind mai puternic în Transilvania.

În lucrările cu caracter special sunt analizate particularitățile scheletelor din toate perioadelor epocii bronzului din Moldova, Muntenia și Transilvania, inclusiv a scheletelor din necropola culturii Noua de la Trușești-Botoșani, cu elemente predominant „nordoide” și „protoeuropoide”.

În alte lucrări cu caracter special autoarea și colaboratorii s-au referit la trepanație, practică în timpul vieții cu scop curativ și foarte puțin *post-mortem* pentru realizarea de rondele și de obiecte de cult. De asemenea, autorii s-au ocupat și de obliterațiile suturilor craniene pentru evaluarea vârstei scheletelor, precum și de alte probleme de ordin paleopatologic.

O atenție specială a fost acordată și problemei structurii paleoantropologice a populației din prima epocă a fierului din Dobrogea, zonă de puternică interferență traco-getică autohtonă, scitică și greacă, în legătură cu care, după autoare, ritul incinerăției constituie o dificultate în studierea structurii paleoantropologice a geto-dacilor.

În ceea ce privește secolele II–III, perioada corespunzătoare provinciei romane Dacia, în afară de teritoriul ocupat de romani, s-au avut în vedere și spațiile din afara Imperiului roman, în principal Moldova, constatându-se, din punct de vedere paleoantropologic, pe baza studierii scheletelor din necropolele birituale de la Gabăra și Săbăoani, un amestec de mediteranoizi și protoeuropoizi, precum și o accentuare a brahicefaliei la acelea din zona vestică a Moldovei.

Alte contribuții paleoantropologice au fost aduse, de autoare și colaboratori, pentru secolele următoare, corespunzătoare epocii migrațiilor din Muntenia și Transilvania, cu prilejul studierii craniilor sarmatice cu deformație artificială macrocefală de la Tetina-Șpanțov, cu analogii la craniile sarmatice din sudul fostei Uniuni Sovietice, a scheletului hunic de la Gherăseni, caracterizat prin fondul europoid cu slabe elemente mongoloide, precum și a scheletului avar de la Bratei, de caracter europoid, comparat cu scheletele de același tip din Ungaria. În continuare, autoarea și colaboratorii au adus unele contribuții și la studiul paleoantropologic al populației din evul mediu timpuriu din Muntenia și Moldova. Astfel, pe baza analizei paleoantropologice a scheletelor de la Izvoru (jud. Giurgiu) din secolul VIII s-a constatat că aparțin unei populații mezocrană pe cale de brahicefalizare, caracterizată printr-un fond mediteranoid puternic de nuanță pontică, cu unele forme nordice și protoeuropoide. De asemenea, prin analiza scheletelor din necropola de la Doina (jud. Neamț) din secolele XIII–XIV s-a stabilit că acestea aparțin unei populații predominant mezocrană și brahicrană moderată, la care au început să se precizeze trăsăturile populației actuale, complet

definitivată în necropola medievală din secolul al XVI-lea de la Traian (jud. Neamț), unde craniile studiate erau de tip mezocran și brahicran.

În afară de aceste constatări paleoantropologice pentru evul mediu timpuriu, acad. prof. O. Necrasov și colaboratorii au completat contribuțiile privind structura paleoantropologică a populației Moldovei din secolul al XVI-lea, precizând că în cimitirul medieval de la Traian (jud. Neamț) este vorba de o populație predominant dunăreano-alpino-nordică, cu o componentă mongoloidă destul de puternică, cu elemente mai puțin numeroase mediteranoide și est-euroapoide. Avându-se în vedere asemănările cu populația locală din regiune, s-a conchis că, în linii mari, în secolul al XVI-lea erau deja constituite caracteristicile antropologice actuale ale populației românești, impunându-se însă pentru confirmare noi cercetări.

Din lucrările respective de paleoantropologie, elaborate de autoare și colaboratori, se desprinde concluzia că paleoantropologii s-au străduit să urmărească permanența elementului autohton și ponderea diferitelor triburi și populații pătrunse în spațiul carpato-dunăreano-pontic, precum și fenomenul de asimilare al acestora, reieșind în acest fel importanța contribuțiilor antropologice în problemele de etnogeneză. Unele din rezultatele acestor cercetări au fost folosite și în volumul I din 1960 din *Tratatul de istorie a României*.

La activitatea științifică a acad. prof. O. Necrasov se adaugă și conferințele de specialitate, susținute la unele Universități, Academii sau Societăți științifice din străinătate (Austria, Bulgaria, Franța, Italia, Rusia, Serbia și Slovenia), referințele oficiale date unor cercetători străini la solicitarea unor instituții sau Societăți pentru acordarea de titluri științifice, premii sau ocuparea de posturi, precum și activitatea organizatorică de la Iași și București, prin care a contribuit la promovarea cercetărilor antropologice din România, și activitatea redacțională, în calitate atât de redactor responsabil al revistelor științifice *Studii și cercetări de antropologie* și *Annuaire roumain d'Anthropologie*, cât și de membru în comitetele de redacție a unor reviste de biologie din București și Iași, ca și în comitetul de onoare al revistei cu caracter internațional *Anthropologie* editată la Brno, membru în colectivul de redacție al volumului *Physical Anthropology of European Population* și membru în comisia de selectare a lucrărilor pentru Anuarul internațional *Jaarbook of European Anthropology*, precum și consultant al revistei științifice internaționale *Journal of Human Evolution*.

Pentru activitatea didactică și științifică desfășurată, acad. prof. O. Necrasov a fost distinsă în țară cu mai multe medalii și ordine.

Pentru cele învățate în domeniul paleoantropologiei îi sunt recunoscători foștii săi elevi și colaboratori, îndeosebi regretata cercetătoarea științifică gr. I, dr. Maria Cristescu, fostă șefă a Secției de antropologie din Iași din cadrul Institutului de antropologie din București, care, în afară de colaborarea științifică cu acad. prof. O. Necrasov, s-a ocupat în ultimii ani, cu mult devotament și dăruire totală, de starea sănătății acesteia, care se agravase, boala neiertând-o și în cele din urmă biruind-o.

Acum, ambele, profesoară și elevă, sunt pentru totdeauna împreună în același mormânt, rămânând ca modele și pentru noi arheologii, cu care au colaborat și pe care le-am prețuit în mod deosebit.

Am pierdut în același an (2000) două mari specialiste în domeniul paleoantropologiei românești, recunoscute ca atare nu numai în țară, ci și în străinătate.

La fel ca noi, le regretă dispariția și ceilalți specialiști în paleoantropologie de la Centrul de antropologie din Iași, respectiv Serafima Antoniu, Cezarina Bălțeanu, Dan Botezatu, Petru Cantemir, Georgeta Miu și Maria Roșca, cu care au colaborat la elaborarea diferitelor lucrări din domeniul paleoantropologiei.

Soarta a vrut ca ambele, acad. prof. O. Necrasov și cercetătoarea științifică Maria Cristescu, să treacă în același timp în lumea celor drepiți. Exprimăm regretele noastre neîmpăcate cu urarea creștinească: Dumnezeu să le ierte și să le odihnească!

Acad. MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA

BIBLIOGRAFIE*

PALEOANTROPOLOGIE

- 1 O. Necrasov, *Asupra unor cranii vechi trepanate, găsite pe teritoriul R.P.R.*, în *Probl. de antrop.*, I, 1954, p. 119-126.
- 2 O. Necrasov, *Contribuții asupra unor caractere morfologice neandertaloide pe craniile de om actual (Homo Sapiens)*, în *Probl. de antrop.*, I, 1954, p. 87-95.
- 3 O. Necrasov, M. Cristescu, *Contribuție la studiul antropologic al scheletelor din complexul mormintelor cu ocră de la Brăilița*, în *SCIV*, III, 1957, 1-4, p. 75-88.

* Această bibliografie a fost elaborată de colaboratorii Centrului de cercetări antropologice din Iași.

- 4 O. Necrasov, M. Cristescu, *Contribuție la studiul antropologic al scheletelor din complexul mormintelor cu ocră de la Holboca, Iași*, în *Probl. de antrop.*, III, 1957, p. 73-147.
- 5 O. Necrasov, D. Nicolaescu-Ploșșor, *Étude anthropologique des squelettes néolithiques appartenant à la culture de la céramique peinte Cucuteni-Tripoljé, découverts à Traian*, în *AȘUI*, s. II, t. III, 1957, 1-2, p. 66-82.
- 6 O. Necrasov, M. Cristescu, *Contribution à l'étude anthropologique de la population moldave du XVIe siècle*, în *AȘUI*, s. II, t. III, 1957, 1-2, p. 84-104.
- 7 O. Necrasov, Eugène Floru, D. Nicolaescu-Ploșșor, *Contribution à l'étude de la pathologie osseuse des populations néolithiques et énéolithiques*, în *AȘUI*, s. II, t. IV, 1958, 1, p. 37-46.
- 8 O. Necrasov, S. Pop, T. Enăchescu, C. Rîșcuția, *Considérations sur la structure anthropologique de la population des Carpates roumains*, în *Sbornik Sjezdowych materialu*, I, Sj. Antropologue, Opava, 1958.
- 9 O. K. Necrasov, M. I. Cristescu, *K izučeniju antropologičeskich tipov rumynskogo neolita i načjala paleometalličeskoj epochi*, în *Sov. Antropol.*, nr. 2, 1959, p. 57-60.
- 10 O. Necrasov, M. Cristescu, Const. Maximilian, D. Nicolaescu-Ploșșor, *Studiul antropologic al scheletelor neolitice, descoperite în cimitirul preistoric de la Cernavodă*, în *Probl. de antrop.*, IV, 1959, p. 21-45.
- 11 O. Necrasov, E. Floru, D. Nicolaescu-Ploșșor, *Contribution à l'étude de la pratique de la trépanation chez les populations préhistoriques du territoire de la R. P. Roumaine*, în *Przeglad antropologiczny*, XXV, 1959, p. 9-32.
- 12 O. Necrasov, M. Cristescu, *Étude anthropologique des squelettes énéolithiques de Dolheștii Mari (tombe à ciste)*, în *AȘUI*, s. II, t. V, 1959, p. 47-60.
- 13 O. Necrasov, D. Nicolaescu-Ploșșor, *Studiul antropologic al scheletelor deshumate la Traian, în campania de săpături din 1956*, în *Materiale*, V, 1959, p. 203-216.
- 14 O. Necrasov, M. Cristescu, *Les premiers brachycéphales néolithiques et énéolithiques sur le territoire de la R. P. Roumaine*, în *Bericht über die 6. Tagung der Deutschen Gesellschaft für Anthropologie*, 1959, p. 152-159.
- 15 O. Necrasov, M. Cristescu, *Contribution à l'étude anthropologique des squelettes des tombes à ocre, trouvés sur le territoire de la R. P. Roumaine*, în *Actes du VIe Congrès International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques*, t. 1, Paris, 1960, p. 663-667.
- 17 O. Necrasov, *Sur l'oblitération des sutures crâniennes préhistoriques*, în *Actes du VIe Congrès International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques*, t. 1, Paris, 1960, p. 655-662.
- 18 O. Necrasov, *Considerații asupra populațiilor din vârsta pietrei și de la începutul vârstei metalelor de pe teritoriul R. P. R.*, în *Omagiu lui Constantin Daicoviciu*, 1960, p. 415-429.
- 19 O. Necrasov, *Studiul obliterării suturilor și abraziunii dentare la craniile preistorice*, în *AȘUI*, s. II, t. VI, 1960, 3, p. 668-680.
- 20 O. Necrasov, M. Cristescu, *Étude anthropologique des squelettes de l'âge du bronze, découverts à Pir (Baia Mare) appartenant à la culture Otomani*, în *AȘUI*, s. II, t. VI, 1960, 1, p. 39-48.
- 21 O. Necrasov, D. Botezatu, *Studiul antropologic al scheletului de la Bratei, datând din epoca I a fierului (Hallstatt)*, în *Probl. de antrop.*, V, 1960, p. 19-43.
- 22 O. Necrasov, D. Botezatu, *Die anthropologische Charakterisierung des bei Kleinprobsdorf (Proștea Mică)-Rayon Mediasch gefundenen aus dem 3. Jahrhundert unserer Zeitrechnung stammenden Skeletts*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, 1961, p. 163-168.
- 23 O. Necrasov, M. Cristescu, *Sur les méditerranéens du néolithique et de l'énéolithique roumain*, în *Acta Fac. Nat. Univ. Comenianae*, t. V, 1961, f. 3-6 (Anthrop.), p. 201-212.
- 24 O. Necrasov, *Essai de synthèse sur la structure anthropologique des populations néolithiques et énéolithiques qui vécurent sur le territoire roumain*, în *Bericht über V. Internationalen Kongress für Vor- und Frühgeschichte-Hamburg, 1958*, Berlin, 1961, p. 596.
- 25 O. Necrasov, *Sur la persistance du type de Cro-Magnon sur le territoire roumain au cours du Néolithique et au début de l'âge des métaux*, în *Bericht über V. Internationalen Kongress für Vor- und Frühgeschichte-Hamburg, 1958*, Berlin, 1961, p. 597-600.
- 26 O. Necrasov, *Considérations sur la structure anthropologique des populations de l'âge de la pierre en Roumanie et les problèmes qui s'y rattachent*, în *Anthrop. Közl.*, 1961, p. 53-60.
- 27 O. Necrasov, M. Cristescu, *Caracterizarea antropologică a unui schelet de la Erbiceni de la sfârșitul sec. IV e.n.*, în *ArhMold*, I, 1961, p. 219-223.
- 28 O. Necrasov, *Sur les particularités morphologiques d'un bourgeon dentaire, appartenant à l'homme fossile (Homo sapiens fossilis), découvert dans la grotte "La Adam" (Dobrogea)*, în *AȘUI*, s. II, t. VIII, 1962, 2, p. 113-118.
- 29 O. Necrasov, S. Antoniu, *Sur un crâne présentant une déformation dite "macrocéphale", découvert à Tetina-Șpanțov*, în *AȘUI*, t. VIII, 1962, 1, p. 115-122.
- 30 O. Necrasov, *Date cu privire la mugurele dentar uman descoperit în stratul paleolitic superior din peștera „La Adam” (Dobrogea)*, în *Lucr. Inst. de Speol. „Emil Racoviță”*, t. I-II, 1962-1963, p. 285-291.

- 31 O. Necrasov, *Étude anthropologique des restes osseux néolithiques appartenant à la culture Cucuteni-Ariuşd, découverts à Doboşeni*, în *Ann. Roum. D'Anthrop.*, t. I, 1964, p. 15-37.
- 32 O. Necrasov, M. Cristescu, S. Antoniu, *Étude anthropologique des populations néo-énéolithiques de Roumanie*, în *VII Congr. Intern. des Sc. Anthropol. et Ethnol.*, Moscou, 1964, p. 219-227.
- 33 O. Necrasov, D. Botezatu, *Studiul antropologic al scheletelor feudale timpurii de la Doina (sec. XIII-XIV)*, în *SCA*, I, 1964, 2, p: 137-155.
- 34 O. Necrasov, M. Cristescu, S. Antoniu, *Étude anthropologique des squelettes de Smeeni datant de l'énéolithique et de l'âge du bronze*, în *Ann. Roum. d'Anthropol.*, t. I, 1964, p. 13-31.
- 35 O. Necrasov, *K izučeniiu antropologičeskogo sostava naselenia bronzogo veka vostočnoi čeasti Rumynskoi Narodnoi Respubliki*, în *Trudy Moskovskogo obščestva ispitatelyi prirod.*, t. XIV, 1964, p. 270-284.
- 36 O. Necrasov, *Nouvelles données anthropologiques concernant la population de la culture néolithique Starčevo-Criş*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, t. 2, 1965, p. 9-17.
- 37 O. Necrasov, D. Botezatu, *Contribuție la studiul antropologic al avarilor*, în *SCA*, 2, 1965, 1, p. 43-50.
- 38 O. Necrasov, M. Cristescu, *Unele probleme ale populației teritoriului patriei noastre în neolitic în lumina noilor cercetări*, în *Omagiu lui P! Constantinescu*, Iași, 1965, p. 67-71.
- 39 O. Necrasov, *Studiul osemintelor umane și al resturilor de paleofaună, descoperite în mormântul neolitic de la Cluj „Gura Baciului”, datând din cultura Criş*, în *Apulum*, V, 1965, p. 19-34.
- 40 O. Necrasov, R. Klüger, M. Roşca, *Studiul antropologic al scheletelor eneolitice de la „Dealul Sofia” (Cernavoda)*, în *SCA*, II, 1965, 2, p. 163-173.
- 41 O. Necrasov, M. Cristescu, *Données anthropologiques sur les populations de l'âge de la pierre en Roumanie*, în *Homo*, 16, 1965, 3, p. 129-161.
- 42 O. Necrasov, I. G. Russu, M. Cristescu, *Date noi asupra structurii antropologice a triburilor culturii Otomani (vârsta bronzului)*, în *SCA*, III, 1966, 1, p. 7-16.
- 43 O. Necrasov, M. Cristescu, *Contributions à l'étude anthropologique des squelettes de la culture de Boian (nécropole de Cernica) en comparaison avec d'autres néolithiques de la R. P. R.*, în *Atti del VI Congresso Internazionale delle Scienze Preistoriche e Protoistoriche*, Sezioni V-VIII, 1966, p. 295-298.
- 44 O. Necrasov, D. Botezatu, C. Teodorescu, *Contribuție la studiul antropologic al populației feudale timpurii din România: seria de la Izvorul (r. Giurgiu), datând din secolul al VIII-lea e.n.*, în *SCA*, IV, 1967, 1, p. 3-24.
- 45 O. Necrasov, M. Cristescu, S. Antoniu, *Considerații asupra practicei deformării artificiale a craniului și a modificărilor morfologice consecutive*, în *AȘUI*, s. II, t. III, 1967, 1, p. 35-40.
- 46 O. Necrasov, D. Botezatu, *Studiul antropologic al unui schelet din perioada hunică*, în *SCA*, t. IV, 1967, 2, p. 171-174.
- 47 O. Necrasov, M. Cristescu, *Analiza antropologică a osemintelor descoperite la Dridu*, în E. Zaharia, *Săpăturile de la Dridu. Contribuțiile la arheologia și istoria perioadei de formare a poporului român*, București, 1967, p. 195-201.
- 48 O. Necrasov, M. Cristescu, *Aspecte antropologice ale neoliticului și eneoliticului românesc*, în *SCA*, IV, 1967, 2, p. 155-169.
- 49 O. Necrasov, M. Cristescu, *Considérations sur la durée de la vie chez les populations préhistoriques de la R. P. R.*, în *Acta Antropologičeskoho Kongresu Brno, 1965*, Brno, 1967, p. 185-187.
- 50 O. Necrasov, M. Cristescu, *Étude anthropologique des squelettes de Truşeşti, datant de la fin de l'âge du bronze (Culture Noua)*, în *Ann. Roum. d'Anthropol.*, V, 1968, p. 3-18.
- 51 O. Necrasov, D. Botezatu, *Studiul scheletelor din mormintele de inhumare din necropola de la Gabăra*, în *Carpica*, I, 1969, p. 203-209.
- 52 O. Necrasov, V. Ursache, D. Botezatu, Gh. Ștefănescu, *Studiul resturilor osoase din mormintele cimitirelor birituale de la Gabăra-Moldovenești și Săbăoani I*, în *SCA*, VI, 1969, 1, p. 7-15.
- 53 O. Necrasov, *Originea și evoluția omului*, București, 1971.
- 54 O. Necrasov, *The fossil man in Romania*, în *Catalogue of fossil hominids*, part. II: Europe, London, 1971.
- 55 O. Necrasov, M. Onofrei, *Contributions à l'anthropologie de la population néo-énéolithique du complexe Horodiştea-Folteşti*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 9, 1972, p. 3-8.
- 56 O. Necrasov, S. Antoniu, C. Fedorovici, *Sur la structure anthropologique des tribus néo-énéolithiques appartenant à la culture des amphores sphériques*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 9, 1972, p. 9-25.
- 57 O. Necrasov, *Evolution de la structure anthropologique de la population de la Roumanie depuis le Paléolithique jusqu'à nos jours et les problèmes qui s'y rattachent*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 10, 1973, p. 3-19.
- 58 O. Necrasov, *Les processus de brachycéphalisation dans les populations de Roumanie à partir du Néolithique jusqu'à nos jours*, în *Festschrift Prof. Dr. I. Schwidetzky*, Stuttgart, 1973, p. 512-524.
- 59 O. Necrasov et col., *Étude anthropologique des squelettes de Zimnicea datant de l'Âge du Bronze récent*, în *Dacia*, N.S., XVII, 1973, p. 99-125.

- 60 O. Necrasov, M. Cristescu, *Structure anthropologique des populations néo-énéolithiques et de l'Âge du Bronze de Roumanie*, în *Fundamenta*, Reihe B, Bd. 3, Köln-Wien, 1973, p. 137-152.
- 61 O. Necrasov, M. Cristescu, *Sur la durée de la vie de quelques populations anciennes de Roumanie*, în *Anthrop. Közl.*, VIII, 1974, p. 149-158.
- 62 O. Necrasov, *Nouvelles contributions à l'anthropologie des populations de l'Âge du Bronze de Roumanie*, în *Anthropologie (Brno)*, XIV, 1976, 1-2, p. 75-77.
- 63 O. Necrasov, *Sur certaines anomalies de l'éruption dentaire*, în *Acta Fac. Rer. Nat. Univ. Comenianae. Anthropologie*, XXIII, 1976, p. 177-181.
- 64 O. Necrasov, *Nouvelles données sur la pratique de la trépanation chez les populations préhistoriques et protohistoriques*, în *Mitt. Der Anthrop. Gesellschaft in Wien*, CVII, 1977, p. 130-136.
- 65 O. Necrasov, D. Botezatu, *Studiul antropologic al unor schelete provenite din cimitirul II de la Bratei*, în E. Zaharia, *Populația românească din Transilvania în sec. VII-VIII*, București, 1977, p. 3-10.
- 66 O. Necrasov, D. Botezatu, *Studiul antropologic al scheletelor protoistorice din necropola de la Histria-Bent*, în *SCA*, 14, 1977, p. 3-10.
- 67 O. Necrasov, S. Antoniu, *Contribuție la studiul populației din cultura Criș*, în *SCA*, 15, 1978, p. 3-10.
- 68 O. Necrasov, S. Antoniu, *Contribution à l'étude de la structure anthropologique de la population du premier Âge du Fer (Hallstatt)*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 15, 1978, p. 3-13.
- 69 O. Necrasov, D. Botezatu, C. Fedorovici, *Sur les sépultures néolithiques de Cernica (Culture Boian) et les caractéristiques démographiques de cette population*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 16, 1979, p. 13-18.
- 70 O. Necrasov, D. Botezatu, S. Antoniu, *Contribution à l'anthropologie des Géo-Daces*, în *Actes du II Congrès International de Thracologie*, III, București, 1980, p. 445-448.
- 71 O. Necrasov, D. Botezatu, S. Antoniu, G. Miu, *Caracteristicile paleo-antropologice ale populației din mormintele de inhumație de la Căndești în comparație cu acelea de la Sărata-Monteoru și alte necropole din epoca bronzului din țara noastră (notă preliminară)*, în *Studii și comunicări*, III, Focșani, 1980, p. 45-51.
- 72 O. Necrasov, D. Botezatu, *Les caractéristiques anthropologiques d'un squelette découvert à Ostrovu Corbului, appartenant à l'aspect culturel Schela Cladovei*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 18, 1981, p. 11-14.
- 73 O. Necrasov, M. Cristescu, D. Botezatu, G. Miu, *Aspects démographiques et caractères anthropologiques de la population néolithique de Cernavoda (Columbia) appartenant à la culture Hamangia*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 19, 1982, p. 11-24.
- 74 O. Necrasov, P. Cantemir, *Studiul antropologic al scheletului hallstattian descoperit la Căzănești, jud. Vâlcea*, în *Thraco-Dacica*, IV, 1983, 1-2, p. 96-99.
- 75 O. Necrasov, M. Cristescu, *Sur la structure anthropologique de quelques populations qui vécurent sur le territoire roumain à l'Âge du Bronze*, în *Thraco-Dacica*, V, 1984, 1-2, p. 28-35.
- 76 O. Necrasov, D. Botezatu, G. Miu, *Nouvelles données anthropologiques sur la population de la culture Boian (néolithique moyen de Roumanie)*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 1985, 22, p. 3-15.
- 77 O. Necrasov, *Données anthropologiques concernant la population du complexe culturel Cucuteni-Ariuşd-Tripolie: phases Cucuteni et Ariuşd*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 1985, 22, p. 17-23; același articol în vol. *La civilisation de Cucuteni en contexte européen. Session scientifique Iași-Piatra Neamț 1984*, Iași, 1987, p. 145-153).
- 78 O. Necrasov, *Sur l'anthropologie de la population de la culture Criș de Roumanie (néolithique ancien – 5500-4200 avant n.è.)*, în *Ann. Roum. d'Anthrop.*, 25, 1988, p. 3-10.
- 79 O. Necrasov, M. Cristescu, D. Botezatu, G. Miu, *Cercetări paleoantropologice privitoare la populațiile de pe teritoriul României*, în *ArhMold*, XIII, 1990, p. 173-223.